

Dank voorzitter,

De laatste Algemene Politieke Beschouwingen van deze raadsperiode en daarmee ook de laatste kans van ons als gemeenteraad om uitgangspunten mee te geven aan het college, voor het opstellen van de begroting.

Wie naar de Kadernota kijkt, ziet één wederkerend thema: het college stelt voor om een Centrummanager aan te stellen, een Projectbureau Wonen op te richten, de capaciteit voor Maatschappelijke Ontwikkeling uit te breiden, Praktijkondersteuners voor de Huisartsen aan te stellen en dat allemaal terwijl de ontvlechting van de WODV leidt tot het inrichten van een nieuwe ambtelijke organisatie. P&O staat dus centraal.

Vanuit politiek perspectief is dat misschien jammer: P&O is immers geen sexy onderwerp waar inwoners heel enthousiast van zullen worden. Toch denk ik dat het goed is dat juist daar de aandacht naar uit gaat. Beleid maken zijn we als gemeente best goed in. De afgelopen jaren hebben we op diverse dossiers grote stappen gezet:

- Het zwembad blijft open;
- Op diverse woningbouwdossiers zoals de Intratuin-locatie, Starrenburg 3, Huize Bijdorp en Segaar-Arsenaal tillen we de plannen voor honderden woningen naar een nieuw niveau;
- Op het al jaren slepende dossier van de MFA boeken we eindelijk vooruitgang;
- We hebben ons subsidiestelsel hervormd;
- Ons financieel beheer verbeterd;
- Ons sociaal domein steeds strakker gestructureerd;
- En zetten stappen in complexe regionale dossiers zoals de energie- en warmtetransitie.

In het maken van beleid boeken we dus vooruitgang, maar toch zien inwoners daarvan lang niet altijd het resultaat in het dorp. Van beleid naar uitvoer blijkt in de praktijk een lastig en langdurig proces. Niet omdat ambtenaren niet zouden willen of niet goed zouden zijn; er wordt elke dag ontzettend hard en met toewijding gewerkt voor ons dorp. Maar als gemeentebestuur, als Raad en College gezamenlijk, hebben we onze ambtelijke organisatie te lang verwaarloosd. De WODV stond teveel op afstand om goed grip te hebben en ook vóór de WODV liet de politieke aansturing van onze ambtelijke organisatie te wensen over. We hebben de uitvoer van beleid lang als vanzelfsprekend beschouwd en lopen daardoor nu vaak achter de feiten aan.

De inspanningen op het gebied van Personeel en Organisatie zijn dan ook hard nodig. De reorganisatie wordt vakkundig opgepakt en biedt kansen om noodzakelijke verbeteringen door te voeren. Op het gebied van participatie bijvoorbeeld, biedt de nieuwe organisatie kansen om de gewenste cultuuromslag te bereiken.

De noodzaak om de ambtelijke organisatie te verbeteren, laat zien hoezeer inhoud en structuur met elkaar verweven zijn. Vaak worden die thema's uit elkaar getrokken. Als de Leidse gemeenteraad stelt dat een fusie doel op zich moet zijn van regionale samenwerking, kiest men voor structuur boven inhoud. Onverstandig. Maar als we in deze raad zeggen dat zelfstandigheid een doel op zich is, maken we dezelfde denkfout.

We zijn nu bezig om een ambtelijke organisatie op te zetten die beleid opstelt en uitvoert in het belang van de inwoners van ons dorp. Dat moet altijd het doel zijn: voorzieningen voor onze inwoners, woningen voor onze inwoners, bedrijvigheid voor onze inwoners, een fijn dorp om in te leven voor onze inwoners, nu en in de toekomst. De ambtelijke structuur die je kiest, moet altijd ondergeschikt zijn aan die doelen. Daarbij weten we bovendien dat we in ons eentje nooit voldoende slagkracht hebben om die inhoudelijke doelen voor onze inwoners te bereiken. Voorschoten is geen eiland en onze inwoners maken gebruik van voorzieningen in de hele regio. Samenwerking om die voorzieningen voor onze inwoners te organiseren, is dan ook onontbeerlijk. Het doel is niet de structuur, maar wat we willen bereiken voor Voorschotenaren.

Nu we richting het einde van deze raadsperiode gaan, wil ik tot slot twee observaties delen. De eerste is dat we erop moeten toezien dat we er als gemeenteraad voor álle Voorschotenaren zijn, niet alleen voor hen die zelf de weg naar onze raadszaal makkelijk weten te vinden. Voorschoten is een divers dorp van trotse geboren en getogen Voorschotenaren, maar ook van nieuwkomers die zich misschien minder met het dorp identificeren. Soms lijken we in onze raadszaal te vergeten dat er ook veel mensen zijn die zich niet dagelijks met gemeentelijk beleid bezighouden, die de Paardenmarkt niet als belangrijkste dag van het jaar in hun agenda hebben staan. Ook voor hen moeten we er zijn als raad.

Een dorp dat trots is op haar cultuurhistorie maar dat zichzelf ook openstelt voor nieuwkomers, moet zich ook bewust zijn van waar die twee zaken elkaar raken. Recent is er veel aandacht geweest voor de rol die slavernij in onze geschiedenis heeft gespeeld. Terecht besteedde Voorschoten Online in dat licht aandacht aan buitenplaats Berbice. Omdat aandacht voor de mooie én minder mooie momenten van onze geschiedenis belangrijk is, dienen wij samen met de SP en GroenLinks een motie in, waarin we het college vragen om in gesprek te gaan met Berbice over hoe zij voorlichting kunnen geven over de rol die slavernij heeft gespeeld in de geschiedenis van onze buitenplaats.

Dan mijn laatste observatie. Afgelopen jaren hebben we enkele vastzittende dossiers los weten te trekken. Wat mij daarbij is opgevallen is dat we in Voorschoten vaak kiezen voor 'een integrale benadering' van besluitvorming. Dat klinkt goed, maar betekent in de praktijk dat we vaak alles met alles proberen te verknopen, tot beleid zó complex is dat we er eigenlijk niet meer uitkomen en een besluit dan maar uitstellen. Laten we de komende jaren proberen complexe dossiers simpel te maken. Anders blijven we vastlopen in goede intenties, waar niemand uiteindelijk iets aan heeft.

Voorzitter,

Komend vanuit financieel toezicht door de provincie, met een ambtelijke organisatie waar we te weinig grip op hadden en veel beleid dat vast liep, hebben we de afgelopen jaren een grote slag kunnen slaan in de professionalisering van ons gemeentebestuur. Daarmee hebben we een solide basis gelegd waar we de komende jaren de vruchten van kunnen plukken. Laten we dat met elkaar vasthouden.